

INHOUD

1. INLEIDING.....	3
2. WERKWIJZE EN UITVOERING.....	5
3. RESULTATEN, ANALYSE EN ADVIES.....	7
3.1. Algemene beschrijving plangebied.....	7
3.2. Resultaten.....	9
4. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN.....	15
BRONNEN.....	17

Bijlage I: Overzicht beschermingsregimes AMvB Flora- en faunawet

I. INLEIDING

In opdracht van de gemeente Ede heeft De Groene Ruimte bv in april 2007 een Flora- en faunaonderzoek (quickscan) voor de planlocatie Schaapsweg te Ede uitgevoerd.

Het plangebied betreft het terrein van een voormalige gasfabriek. Het plangebied ligt ten noordwesten van de kruising Schaapsweg en de spoorlijn van Ede naar Amersfoort.

De ingreep bestaat uit het renoveren en geschikt maken voor bewoning van een deel van de aanwezige bebouwing. Een ander deel wordt geamoveerd; er worden nieuwe woningen gebouwd. Ook de groenvoorzieningen zullen heringericht gaan worden.

Middels de Flora- en Faunawet (FF-wet) is een aantal planten- en diersoorten beschermd. De beoogde ingreep kan een effect hebben op de eventueel aanwezige (beschermd) planten- en diersoorten. De quickscan is uitgevoerd om vast te stellen of zich beschermde soorten bevinden in het plangebied, of deze soorten er gebruik van maken en of deze soorten verstoord worden door de ingreep (waardoor één of meer van de artikelen 8 t/m 12 van de FF-wet worden overtreden).

Artikelen 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet.

Art. 8 Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Art. 9 Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Art. 10 Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Art. 11 Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Art. 12 Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

In deze rapportage zijn de resultaten verwoord van de ecologische quickscan van de planlocatie. In het kader van de quickscan is een veldonderzoek uitgevoerd. Van de planlocatie is een situatiebeschrijving opgenomen. Daarnaast zijn -per soortengroep- de aangetroffen en de zeer waarschijnlijk aanwezige, beschermde soorten aangegeven. Ook is aangegeven welke van deze soorten door de ingreep ter plaatse worden verstoord en voor welke soorten derhalve een ontheffing in het kader van de FF-wet is vereist. Indien het onderzoek onvoldoende informatie of zekerheid heeft opgeleverd, waardoor nader (veld)onderzoek is vereist voor bepaalde soorten, is dat aangegeven.

In bijlage I is aangegeven welke middels de FF-wet beschermde soorten in het plangebied of z'n omgeving vóórkomen en welke daarvan door de ingreep worden verstoord.

Er heeft geen andere toetsing plaatsgevonden dan aan de vereisten vanuit de FF-wet.

2. WERKWIJZE EN UITVOERING

Ter voorbereiding op het veldbezoek is voor het plangebied een aantal bronnen (internetsites, verspreidingsatlassen en andere relevante rapporten) geraadpleegd, om een indruk te krijgen van de mogelijke natuurwaarden van (de omgeving van) het plangebied.

Het veldonderzoek heeft plaatsgevonden op 17 april 2007. Het was een zonnige dag, de wind was matig en het was ca. 16 °C. Het veldbezoek is uitgevoerd door twee ervaren veldecologen van De Groene Ruimte. Daarbij zijn alle (sporen van) beschermde soorten genoteerd. Er is gekeken naar de geschiktheid van het plangebied voor beschermde soorten¹⁾. Ook andere bijzondere waarnemingen zijn genoteerd en er zijn foto's gemaakt.

Er is wel gericht gezocht naar (sporen van) beschermde soorten, maar er zijn geen gerichte inventarisaties (met vallen of dergelijke) naar bepaalde soorten(groepen) uitgevoerd.

In de rapportage zijn ter illustratie en toelichting enkele foto's²⁾ opgenomen, opdat een zo compleet mogelijk (ecologisch) beeld wordt verkregen van de planlocatie. Uiteraard zijn de wettelijk beschermde soorten apart vermeld en is aangegeven welke consequenties dit heeft voor de verdere procedure bij de sloop van de verbouwing.

) De meeste planten- en diersoorten zijn niet jaarrond vindbaar in het veld. Door het plangebied ook op mogelijke geschiktheid voor beschermde soorten te beoordelen, wordt een beeld verkregen van de mogelijkheid of waarschijnlijkheid dat deze soorten voorkomen. Om een maximale zekerheid over het al dan niet voorkomen te verkrijgen zijn in het algemeen gerichte inventarisaties in de daarvoor geschikte seizoenen noodzakelijk.

) Alle in deze rapportage opgenomen foto's zijn gemaakt op tijdens het veldbezoek aan het plangebied.

An aerial photograph of a residential area. A red boundary line encloses a green space. The area is labeled with letters A through F. Surrounding streets include Zwaluwlaan, Smaragdstraat, Maanderweg, Beukenlaan, and Luttikenerf.

3. RESULTATEN, ANALYSE EN ADVIES

3.1. Algemene beschrijving plangebied en toelichting op de ingreep

Het plangebied ligt aan de Schaapsweg in Ede, ten oosten van het spoor naar Amersfoort.

Het plangebied betreft een voormalige gasfabriek. In het plangebied staan momenteel 6 gebouwen en gebouwcomplexen. Vier van de gebouwen worden nog bewoond, het merendeel ervan in het kader van antikraakmaatregelen.

Er is veel groen, voor een groot deel bestaande uit verwaarloosde beplantingen. De helft van het groen bestaat uit grasland, deels gemaaid.

Langs het spoor staat een rij Douglassparren. Er staan verder onder andere wat grotere Sitkasparren en een enkele rijen coniferen in het plangebied.

Het terrein is 's nachts schaars verlicht en heeft daarmee een functie voor nachtdieren.

Gebouw C, gezien vanaf de oostzijde

Bouwplan planlocatie

De weinig gebruikte spoorlijn naar Amersfoort vormt een groen lint door Ede. Het groen van het plangebied is via andere groenstructuren verbonden met de bossen ten oosten van Ede. Het plangebied vormt momenteel één van de belangrijkste groenstructuren ten zuidwesten van het centrum van Ede.

De volgende bebouwing valt te onderscheiden (in de rest van het rapport met letter aangegeven, zie luchtfoto pag. 6).

- Gebouw A een woonhuis met een makelaardij.
- Gebouw B een complex arbeiderswoningen, totaal in verval (instortingsgevaar). De ramen zijn afgetimmerd (veelal spleten openlatend). De daken hebben deels dakbeschot en pannen.
- Gebouw C een fabriekscomplex met drie verdiepingen (1904) met drie grote zolders en een torentje. Het zuidoostelijke deel van dit complex is bebouwd (antikraak). De daken hebben dakbeschot en pannen.
- Gebouw D een fabriekscomplex met twee verdiepingen (1904); een woongedeelte; 1 grote hal, een kelder en een grote garage. In het woongedeelte wonen mensen (antikraak).
- Gebouw E een fabriekscomplex (1958), een lager gebouw dan de oude gebouwen, met dakleer op het dak. Ook hier wonen mensen (antikraak).
- Gebouw F een trafostation (?) met één verdieping. Het voorste gedeelte is een kantoor geweest. Dit is het jongste gebouw in het plangebied.

De ingreep en is -in het kader van de FF-wet- aan te duiden als een “ruimtelijke inrichting of ontwikkeling”. In het plangebied is een vijftigtal woningen gepland. De fabriekshallen uit 1904 hebben een bijzondere architectonische waarde en zullen alleen worden gerenoveerd en verbouwd tot wooneenheden. Het woonhuis aan de Schaapsweg blijft in zijn geheel behouden. De overige bebouwing zal worden gesloopt. In het huidige bouwplan is geen ruimte om het huidige groen te behouden. In het plan ligt het accent vooral op bebouwing, waarbij van de huidige groenstructuur weinig of niets meer herkenbaar is.

Het in verval geraakte gebouw B

3.2. Resultaten

Tijdens het veldonderzoek is veel aandacht besteed aan onderzoek naar verblijf of mogelijk verblijf van beschermde diersoorten in gebouwen en bomen.

Flora

Verplichtingen vanuit de Flora- en faunawet		
Plantensoort	Overtreding FF-wet artikel	Opmerkingen
	8	
< geen >		

Uit het bronnenonderzoek zijn de volgende soorten naar voren gekomen, die mogelijk in (de omgeving van) het plangebied voorkomen: Brede wespenorchis en Gewone vogelmelk. Beide soorten met name de Brede wespenorchis kunnen in het plangebied voorkomen. De Gewone vogelmelk is niet aangetroffen en de kans is klein dat deze er voorkomt. Voor de Brede wespenorchis is het veldbezoek te vroeg in het seizoen uitgevoerd. Voor beide soorten geldt een algemene ontheffing.

Tijdens het veldbezoek is gezocht naar beschermde varensoorten op vochtige muren, maar deze werden niet aangetroffen.

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten of Rode-Lijstsoorten aangetroffen; gezien de huidige inrichting en recent gebruik van terrein worden deze ook niet verwacht.

Zoogdieren

Verplichtingen vanuit de Flora- en faunawet					
Soort(en) of soortengroep	Overtreding FF-wet artikel				Opmerkingen
	9	10	11	12	
Eekhoorn			?		
Steenmarter			?		
Gewone dwergvleermuis			?		
Laatvlieger			?		
Gew. grootoorvleermuis			?		
Ruige dwergvleermuis			?		

Vleermuizen

Alle bebouwing is onderzocht op plekken die door vleermuizen gebruikt zouden kunnen worden als overwintering- of zomerverblijf. Tevens is gekeken naar openingen die toegang kunnen geven tot de spouwruimten van muren en de aanwezigheid van toegankelijke isolatieruimten

(bijvoorbeeld tussen dak en dakbeschot). Grotere bomen op het terrein zijn onderzocht op mogelijkheden voor verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen.

- Gebouw A Het huis is goed onderhouden, de daklijsten zijn mogelijk geschikt voor vleermuizen.
- Gebouw B Het in verval geraakte complex biedt voldoende mogelijkheden in dakranden, achter kozijnen en achter afgetimmerde ramen. Het dak heeft in elk geval over een groot deel geen dakbeschot en er is geen spouw in de muren.
- Gebouw C Twee grote zolders en een werkhall werden bekeken op mogelijk gebruik door vleermuizen. Op de meest zuidelijke zolder werden twee uitwerpselen van de Laatvlieger gevonden. In de uitwerpselen bleken resten van kevers te zitten (onder andere grote mestkevers). De uitwerpselen waren minder dan een jaar oud. Er werd geen verblijfplaats aangetroffen tegen het dakbeschot. In het dak kunnen zich echter wel Laatvliegers ophouden.
Het torentje (waarin de boilers gesitueerd zijn) heeft een dak met een zolder die niet bekeken is. Het torentje is geschikt voor vleermuizen. In de avond werden in de nabijheid van gebouw C Gewone dwergvleermuizen waargenomen. Deze waren hier mogelijk uitgevlogen.
- Gebouw D De kelder, hal en garage werden doorzocht op sporen van vleermuizen. Deze werden niet gevonden. De dakranden en daken lenen zich wel als verblijfplaats voor vleermuizen.
- Gebouw E De daklijsten waren deels kapot en waren daarom geschikt voor vleermuizen.
- Gebouw F Het gebouw is niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

In het plangebied zijn geen bomen aangetroffen, die verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen (bijvoorbeeld Ruige dwergvleermuis en Gewone grootoorvleermuis) zouden kunnen herbergen.

Tijdens het veldbezoek werd in de avond met de batdetector naar vleermuizen gekeken. Nadat een Rosse vleermuis overvliegend was waargenomen werden vroeg in de avond bij gebouw C een tweetal Gewone dwergvleermuizen gehoord. Deze kwamen mogelijk uit de gebouwen, maar zeker is dat niet.

Dwars over het plangebied vanaf de ingang naar het noordwesten loopt een belangrijke vliegroute van Gewone dwergvleermuizen: tijdens het veldbezoek werden enkele tientallen Gewone dwergvleermuizen langs deze route voorbijvliegend waargenomen. Waar de dwergvleermuizen precies vandaan komen is niet duidelijk.

De Laatvlieger werd niet waargenomen. Dit was mogelijk een gevolg van het koele weer.

Deel van de vliegroute van Gewone dwergvleermuis, tussen gebouwen B en C door

Conclusies vleermuizen.

- Van Gewone dwergvleermuizen worden verblijfplaatsen verwacht in het plangebied. Nader onderzoek is nodig om hier meer zicht op te krijgen.
- Over het plangebied loopt een belangrijke vliegroute. Het groen in het plangebied en de afwezigheid van veel lantaarnlicht speelt hierbij waarschijnlijk een grote rol.
- Van de Laatvlieger en Gewone grootoorvleermuis zijn geen verblijfplaatsen in de gebouwen aangetroffen. Van de Laatvlieger zijn sporen aangetroffen in gebouw C; de soort is hier op zijn minst een enkele keer geweest om te jagen.
- Er zijn geen mogelijkheden voor vleermuizen in de bomen; wel kunnen Ruige dwergvleermuis en Gewone grootoorvleermuis (soorten die ook in bomen verblijven) mogelijkheden benutten in de gebouwen. De Ruige dwergvleermuis zou bijvoorbeeld achter de betimmering van de kozijnen bij gebouw B kunnen verblijven.
- Gebouw B, het torentje van gebouw C en de zolder van gebouw E konden niet van binnen onderzocht worden. Bij het benodigde nader onderzoek naar vleermuizen zouden deze eenheden, indien dat voldoende veilig is, alsnog bezocht moeten worden.

Overige zoogdiersoorten

Gezocht is naar sporen van Eekhoorns. Er zijn slecht vage sporen van Eekhoorns (gespleten walnoten) in het plangebied aangetroffen. Twee verschillende bewoners meldden (onafhankelijk van elkaar) dat er wel eens een Eekhoorn op het terrein komt. Er werden geen Eekhoornnesten of afgekloven sparappels gevonden in het plangebied. Er wordt van uitgegaan dat er geen vaste verblijfplaats van de Eekhoorn is. Tijdens de quickscan zijn echter niet alle coniferen individueel op Eekhoornnesten te doorzoekt.

Het plangebied is geschikt voor de Steenmarter. Inmiddels is de Steenmarter in de omgeving van Ede waargenomen (stichting Natuurinformatie, eigen waarneming DGR) en de soort is zich in de streek aan het vestigen. Tijdens de quickscan is geen enkel spoor van de Steenmarter gevonden, maar gebouw B en gebouw E konden onvoldoende onderzocht worden om de soort geheel uit te sluiten.

Op het plangebied zijn sporen gevonden van Bosmuis en Egel en zijn enkele Huisspitsmuizen onder een plaat aangetroffen. Veldmuis en Mol komen mogelijk voor, maar sporen werden niet aangetroffen. Verder kunnen worden verwacht: Wezel en eventueel Hermelijn. Konijnen werden niet aangetroffen.

De in deze alinea genoemde soorten staan vermeld op tabel I van de AMvB art. 75 FF-wet; hiervoor geldt een automatische ontheffing bij onder andere “ruimtelijke inrichtingen en ontwikkelingen”.

Conclusie overige zoogdiersoorten.

- Er is nader onderzoek is nodig naar Eekhoorn en Steenmarter.

Amfibieën, reptielen en vissen

Verplichtingen vanuit de Flora- en faunawet					
Soort(en) of soortengroep	Overtreding FF-wet artikel				Opmerkingen
	9	10	11	12	
< geen >					

Het plangebied bevat geen elementen die van belang zijn voor amfibieën. Wel kunnen soorten als Gewone pad en Bruine kikker voorkomen.

Uit de omgeving van het plangebied zijn geen reptielen bekend (bron gemeente Ede).

Door het ontbreken van open water komen geen vissen voor in het plangebied.

Vogels

Verplichtingen vanuit de Flora- en faunawet					
Soort(en) of soortengroep	Overtreding FF-wet artikel				Opmerkingen
	9	10	11	12	
uilen			?		
De ingreep is alleen toegestaan: - indien zich geen broedgevallen voordoen (kort vóór de ingreep controle hierop uit (laten) voeren); - indien geen nesttrouwe soorten worden verstoord. Zo mogelijk vindt de ingreep plaats buiten het broedseizoen (globale indicatie: september - januari)					

Tijdens het veldbezoek werd een aantal algemene stads/dorpsvogels aangetroffen. Er werd in het bijzonder gelet op het voorkomen van spechten, uilen en roofvogels. Geen van deze vogels werden aangetroffen. De Groene specht zou mogelijk in het plangebied kunnen foerageren. Er werd specifiek gelet op sporen van uilen, omdat het terrein en de gebouwen hiervoor geschikt worden geacht. Ondanks het feit dat er geen braakballen werden gevonden of waarnemingen van uilen werden gedaan, kan op basis van de resultaten van de quickscan niet worden uitgesloten, dat in het gebied verblijfplaatsen van uilen zijn. Roestplaatsen van Ransuilen zijn uitgesloten. Hiervoor was het onderzoek voldoende intensief. De gebouwen worden zeker gebruikt door Kauwen en Huismussen. In de groenstructuur broeden duiven en zangvogels.

Insecten en andere ongewervelden

Verplichtingen vanuit de Flora- en faunawet					
Soort(en) of soortengroep	Overtreding FF-wet artikel				Opmerkingen
	9	10	11	12	
< geen >					

Gelet op de inrichting van het terrein met de aanwezige, deels schrale graslandvegetaties kunnen een aantal algemene dagvlinders en enkele soorten van de Rode lijst worden verwacht. Beschermde vlindersoorten kunnen hier geen blijvende populaties hebben. Het terrein is talrijk aan mieren en mogelijk ook aan solitaire bijen en wespensoorten.

Uit deze soortengroepen worden geen beschermde soorten verstoord door de geplande ingreep; een ontheffing wordt derhalve niet nodig geacht.

4. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

- De ingreep betreft een ruimtelijke ontwikkeling.
- **Nader onderzoek is nodig voor verblijfplaatsen van vleermuizen (vier soorten) en naar het vóórkomen van uilen, Eekhoorn en Steenmarter.**
- De huidige plannen voor het plangebied houden in dat een belangrijke groenstructuur uit het centrum van Ede zal verdwijnen.
- **Er wordt een ontheffing nodig geacht voor een belangrijke vliegroute van de Gewone dwergvleermuis.** Bij de herinrichting van het plangebied dient nagegaan te worden welke maatregelen genomen kunnen worden om verstoring te beperken en op welke wijze er compensatie kan worden aangebracht.
- Met uitzondering van de hiervoor genoemde soorten worden naar verwachting geen streng beschermde soorten verstoord door de ingreep. Voor de soorten van tabel I van de AMvB art. 75 FF-wet geldt een automatische ontheffing bij ruimtelijke ingrepen en ontwikkelingen.
- In het algemeen geldt dat de werkzaamheden ruim buiten het broedseizoen uitgevoerd dienen te worden; indien werkzaamheden binnen of rond het broedseizoen worden uitgevoerd, dient te worden vastgesteld dat er geen enkel broedgeval kan worden verstoord. Gezien het voorkomen van nesten van zangvogels en duiven mag de sloop en verbouwing eerst plaatsvinden nadat de jonge vogels definitief zijn uitgevlogen en voordat zich nieuwe broedgevallen voordoen.
- Voor alle soorten (beschermde en niet beschermd) geldt de algemene zorgplicht. Deze houdt in dat de werkzaamheden zo worden uitgevoerd dat planten en dieren zo min mogelijk worden verstoord.
- In z'n algemeenheid dienen de verstorende werkzaamheden zo beperkt mogelijk te zijn (algemene zorgplicht). In elk geval dient de verstoring beperkt te blijven tot de (netto) planlocatie. Ook materialenopslag, bouwketen etc. dienen zo mogelijk binnen de begrenzing van de planlocatie een plaats te krijgen, en in elk geval geen verstorend effect te hebben buiten de planlocatie.
- Ook dient, vanuit de zorgplicht, de periode van uitvoering zo gekozen te worden, dat dieren zo min mogelijk worden verstoord. Zo mogen geen bewoonde vogelnesten worden verstoord. Aanwezige dieren (algemene soorten, en soorten zonder bijzondere beschermingsstatus) worden weggevangen of op een onschadelijke wijze verdreven naar een geschikt biotoop³⁾.
- Bij de werkzaamheden is het van belang de bestaande, te handhaven landschapselementen als grasland, houtopstanden en struwelen niet aan te tasten.

³⁾ Voor het wegvangen, verdrijven of verplaatsen van beschermde soorten (ook die van tabel I) is een ontheffing in het kader van de FF-wet vereist!

BRONNEN

LITERATUUR

- Bos, F. en M. Wasscher**, 1998, *Veldgids Libellen* - KNNV uitgeverij, Utrecht
- Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M Thissen (red)**, 1992. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. - Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.
- Dienst Weg- en Waterbouwkunde**, 2004. Meerjarenprogramma Ontsnippering.
- Kapteyn, K.** 1995. *Vleermuizen in het landschap*. - Provincie Noord-Holland e.a., Uitgeverij Schuyt en Co, Haarlem.
- Kapteyn, K.**, 1999. *Vleermuizen in huis*. Uitgave van de provincie Noord-Holland, Haarlem.
- Limpens, H., K. Mostert en W. Bongers** 1997. *Atlas van de Nederlandse vleermuizen - Onderzoek naar verspreiding en ecologie*. - KNNV-Uitgeverij, Utrecht
- Lina, P.H.C. en G. van Ommering**, 1994. *Bedreigde en kwetsbare zoogdieren in Nederland* - Informatie- en KennisCentrum natuurbeheer, Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Wageningen.
- Lina, P.H.C. en G. van Ommering**, 1996. *Bedreigde en kwetsbare vogels in Nederland: toelichting op de Rode Lijst* - Informatie- en KennisCentrum Natuurbeheer, Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Wageningen.
- Meijden, R. van der, B. Odé, C.L.G. Groen, J.-P.M. Witte en D. Bal**, 2000. *Bedreigde en kwetsbare vaatplanten in Nederland. Basisrapport met voorstel voor de Rode Lijst*. - Nationaal Herbarium, Leiden en Stichting FLORON, Leiden.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit**, 2005. *Buiten aan het werk? Houd rekening met beschermde dieren en planten!* - Brochure Min. van LNV.
- Ministerie van Verkeer en Waterstaat e.a.**, 2004. *Meerjarenprogramma Ontsnippering*.
- Ommering, G. Van, I. van Halder, C.A.M. van Swaaij en I. Wynhoff**, 1995, *Bedreigde en kwetsbare dagvlinders in Nederland*, - IKC Natuurbeheer, Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Wageningen.
- Hustings, F. & J.W. Vergeer**, 2002. *Atlas van de Nederlandse broedvogelsvogels*. - KNNV-uitgeverij.
- Weeda, E.J., R. Westra, Ch. Westra & T. Westra**, 1985. *Nederlandse ecologische flora, wilde planten en hun relaties*. - IVN i.s.m. VARA en VEWIN.

INTERNET

- Het Natuurloket (www.natuurloket.nl)
- Min. van LNV (www2.minlenv/thema/groen/natuur/natura2000/gebieden)
- Ravon (www.ravon.nl)

Bijlage I. Overzicht beschermingsregimes AMvB Flora- en faunawet

Toelichting tabellen soorten Flora- en faunawet

In onderstaande tabellen staan alle beschermde soorten van de Flora- en faunawet (FF-wet). De tabellen zijn aan de ene kant aan de orde bij ontheffingverlening voor artikel 75 en aan de andere kant bij vrijstellingen in het kader van het *Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen* (AMvB artikel 75).

Vogelsoorten zijn in de oorspronkelijke tabellen van het ministerie van LNV niet apart opgenomen, omdat het een erg lange lijst is. Alle vogelsoorten in Nederland zijn beschermd (behalve exoten). De vogelsoorten zijn door De Groene Ruimte als tabel 4 toegevoegd in deze bijlage.

R = soort van de Rode Lijst (alleen tabellen 1 t/m 3).

Van de met * gemarkeerde vogelsoorten in tabel 4 zijn de verblijfplaatsen ook buiten het broedseizoen beschermd (interpretatie mond. med. ministerie van LNV).

In de tabellen zijn de in (de directe omgeving van) het plangebied voorkomende soorten, die (naar verwachting) door de ingreep worden verstoord in **rood** aangegeven. De soorten waarvoor nader onderzoek nodig wordt geacht zijn in **oranje** aangegeven. Tevens is in rood of oranje aangegeven welke artikelen uit de FF-wet (8 t/m 12) naar verwachting worden overtreden. De soorten die door de ingreep, bij navolging van de opgenomen aanbevelingen, naar verwachting niet worden verstoord zijn in **blauw** weergegeven.

De grijze arcering van een vakje betekent: niet van toepassing.

Toelichting tabel 1

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 1 voor artikel 8 t/m 12 van de FF-wet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd worden.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 1 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (zgn. lichte toets).

Toelichting tabel 2

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 2 voor artikel 8 t/m 12 van de FF-wet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 2 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort'. Dit is niet van toepassing op alle vogelsoorten (zie toelichting tabel 3).

Toelichting tabel 3

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 3 voor artikel 8 t/m 12 van de FF-wet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Deze vrijstelling is enigszins beperkt; voor activiteiten die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en

bestendig gebruik geldt geen vrijstelling voor artikel 10 van de FF-wet. Ook niet op basis van een gedragscode. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring.

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling, geldt voor soorten in tabel 3 geen vrijstelling. Ook niet op basis van een gedragscode. Hiervoor is een ontheffing nodig.
- Voor activiteiten in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik en voor activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling is het niet mogelijk voor artikel 10 voor de soorten in tabel 3 een ontheffing te krijgen.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 3 een ontheffing nodig.
- Een ontheffingaanvraag voor de soorten van tabel 3 wordt getoetst aan drie criteria:
 - 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang⁴⁾;
 - 2) er is geen alternatief;
 - 3) doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort. Deze drie criteria vormen de zgn. uitgebreide toets. De drie criteria staan naast elkaar en niet na elkaar (aan alle drie moet voldaan zijn).
- De uitgebreide toets voor ontheffingverlening geldt ook voor alle vogelsoorten.

Toelichting tabel 4.

- De uitgebreide toets voor ontheffingverlening geldt ook voor alle vogelsoorten, zoals voor de soorten van tabel 3.

)

- ⁴ onderzoek en onderwijs
- repopulatie en herintroductie
- bescherming van flora en fauna
- veiligheid van het luchtverkeer
- volksgezondheid of openbare veiligheid
- dwingende redenen van openbaar belang
- het voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom
- belangrijke overlast veroorzaakt door dieren
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw
- bestendig gebruik
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling

Tabel 1: Algemene soorten

Zoogdieren		8	9	10	11	12
Aardmuis	Microtus agrestis					
Bosmuis	Apodemus sylvaticus					
Dwergmuis	Micromys minutus					
Bunzing	Mustela putorius					
Dwergspitsmuis	Sorex minutus					
Egel	Erinaceus europeus					
Gewone bosspitsmuis	Sorex araneus					
Haas	Lepus europeus					
Hermelijn	Mustela erminea					
Huisspitsmuis	Crocidura russula					
Konijn	Oryctolagus cuniculus					
Mol	Talpa europea					
Ondergrondse woelmuis	Pitymys subterraneus					
Ree	Capreolus capreolus					
Rosse woelmuis	Clethrionomys glareolus					
Tweekleurige bosspitsmuis	Sorex coronatus					
Veldmuis	Microtus arvalis					
Vos	Vulpes vulpes					
Wezel	Mustela nivalis					
Woelrat	Arvicola terrestris					
Reptielen en amfibieën		8	9	10	11	12
Bruine kikker	Rana temporaria					
Gewone pad	Bufo bufo					
Middelste groene kikker	Rana esculenta					
Kleine watersalamander	Triturus vulgaris					
Meerkikker	Rana ridibunda					
Mieren		8	9	10	11	12
Behaarde rode bosmier	Formica rufa					
Kale rode bosmier	Formica polyctena					
Stronkmier	Formica truncorum					
Zwartrugbosmier	Formica pratensis					
Slakken		8	9	10	11	12
Wijngaardslak	Helix pomatia					
Vaatplanten		8	9	10	11	12
Aardaker	Lathyrus tuberosus					
Akkerklokje	Campanula rapunculoides					
Brede wespenorchis	Epipactis helleborine					
Breed klokje	Campanula latifolia					
Dotterbloem ⁵⁾	Caltha palustris					
Gewone vogelmelk	Ornithogalum umbellatum					
Grasklokje	Campanula rotundifolia					
Grote kaardenbol	Dipsacus fullonum					
Kleine maagdenpalm	Vinca minor					
Knikkende vogelmelk	Ornithogalum nutans					

⁵⁾ Met uitzondering van de Spindotterbloem.

Koningsvaren	<i>Osmunda regalis</i>					
Slanke sleutelbloem	<i>Primula elatior</i>					
Zwanebloem	<i>Butomus umbellatus</i>					

Tabel 2: Overige soorten

Zoogdieren			8	9	10	11	12
Damhert	R	Dama dama					
Edelhert		Cervus elaphus					
Eekhoorn		Sciurus vulgaris				?	
Grijze zeehond	R	Halichoerus grypus					
Grote bosmuis	R	Apodemus flavicollis					
Steenmarter		Martes foina				?	
Wild zwijn		Sus scrofa					
Reptielen en amfibieën			8	9	10	11	12
Alpenwatersalamander		Triturus alpestris					
Levendbarende hagedis		Lacerta vivipara					
Dagvlinders			8	9	10	11	12
Moerasparelmoervlinder	R	Euphydryas aurinia					
Vals heideblauwtje	R	Lycaeides idas					
Vissen			8	9	10	11	12
Bermpje		Noemacheilus barbatulus					
Kleine modderkruiper		Cobitis taenia					
Meerval		Silurus glanis					
Rivierdonderpad		Cottus gobio					
Vaatplanten			8	9	10	11	12
Aangebrande orchis	R	Orchis ustulata					
Aapjesorchis	R	Orchis simia					
Beenbreek	R	Narthecium ossifragum					
Bergklokje		Campanula rhomboidalis					
Bergnachtorchis	R	Platanthera chlorantha					
Bijenorchis		Ophrys apifera					
Blaasvaren	R	Cystopteris fragilis					
Blauwe zeedistel		Eryngium maritimum					
Bleek bosvogeltje	R	Cephalanthera damasonium					
Bokkenorchis	R	Himantoglossum hircinum					
Brede orchis	R	Dactylorhiza majalis majalis					
Bruinrode wespenorchis	R	Epipactis atrorubens					
Daslook		Allium ursinum					
Dennenorchis	R	Goodyera repens					
Duitse gentiaan	R	Gentianella germanica					
Franjegentiaan	R	Gentianella ciliata					
Geelgroene wespenorchis	R	Epipactis muelleri					
Gele helmbloem		Pseudofumaria lutea					
Gevlekte orchis	R	Dactylorhiza maculata					
Groene nachtorchis	R	Coeloglossum viride					
Groensteel	R	Asplenium viride					
Grote keverorchis	R	Listera ovata					
Grote muggenorchis	R	Gymnadenia conopsea					
Gulden sleutelbloem	R	Primula veris					
Harlekijn	R	Orchis morio					
Herfstschröforchis	R	Spiranthes spiralis					
Hondskruid	R	Anacamptis pyramidalis					
Honingorchis	R	Herminium monorchis					

Jeneverbes	R	Juniperus communis					
Klein glaskruid		Parietaria judaica					
Kleine keverorchis	R	Listera cordata					
Kleine zonnedaauw	R	Drosera intermedia					
Klokjesgentiaan	R	Gentiana pneumonanthe					
Kluwenklokje	R	Campanula glomerata					
Koraalwortel	R	Corallorhiza trifida					
Kruisbladgentiaan	R	Gentiana cruciata					
Lange ereprijs		Veronica longifolia					
Lange zonnedaauw	R	Drosera anglica					
Mannetjesorchis	R	Orchis mascula					
Maretak		Viscum album					
Moeraswespenorchis	R	Epipactis palustris					
Muurbloem	R	Erysimum cheiri					
Parnassia	R	Parnassia palustris					
Pijlscheefkelk	R	Arabis hirsuta sagittata					
Poppenorchis	R	Aceras anthropophorum					
Prachtklokje		Campanula persicifolia					
Purperorchis	R	Orchis purpurea					
Rapunzelklokje	R	Campanula rapunculus					
Rechte driehoeksvaren	R	Gymnocarpium robertianum					
Rietorchis		Dactylorhiza majalis praetermissa					
Ronde zonnedaauw	R	Drosera rotundifolia					
Rood bosvogeltje	R	Cephalanthera rubra					
Ruig klokje		Campanula trachelium					
Schubvaren	R	Ceterach officinarum					
Slanke gentiaan	R	Gentianella amarella					
Soldaatje	R	Orchis militaris					
Spaanse ruiter	R	Cirsium dissectum					
Steenanjer	R	Dianthus deltoides					
Steenbreekvaren		Asplenium trichomanes					
Stengelloze sleutelbloem	R	Primula vulgaris					
Stengelomvattend havikskruid	R	Hieracium amplexicaule					
Stijf hardgras	R	Catapodium rigidum					
Tongvaren		Asplenium scolopendrium					
Valkruid	R	Arnica montana					
Veenmosorchis	R	Hammarbya paludosa					
Veldgentiaan	R	Gentianella campestris					
Veldsalie	R	Salvia pratensis					
Vleeskleurige orchis	R	Dactylorhiza incarnata					
Vliegenorchis	R	Ophrys insectifera					
Vogelnestje	R	Neottia nidus-avis					
Voorjaarsadonis		Adonis vernalis					
Wantsenorchis	R	Orchis coriophora					
Waterdrieblad	R	Menyanthes trifoliata					
Weideklokje	R	Campanula patula					
Welriekende nachtorchis	R	Platanthera bifolia					
Wilde gagel	R	Myrica gale					
Wilde herfsttijloos		Colchicum autumnale					
Wilde kievitsbloem	R	Fritillaria meleagris					

de groene ruimte

Wilde marjolein		Origanum vulgare					
Wit bosvogeltje	R	Cephalanthera longifolia					
Witte muggenorchis	R	Pseudorchis albida					
Zinkviooltje	R	Viola lutea calaminaria					
Zomerklokje	R	Leucojum aestivum					
Zwartsteel		Asplenium adiantum-nigrum					
Kevers			8	9	10	11	12
Vliegend hert		Lucanus cervus					
Kreeftachtigen			8	9	10	11	12
Rivierkreeft		Astacus astacus					

Tabel 3: Soorten bijlage IV HR/bijlage I AMvB

Bijlage I AMvB						
Zoogdieren		8	9	10	11	12
Das						
Boommarter	R					
Eikelmuis	R					
Gewone zeehond	R					
Veldspitsmuis	R					
Waterspitsmuis	R					
Reptielen en amfibieën		8	9	10	11	12
Adder	R					
Hazelworm	R					
Ringslang	R					
Vinpootsalamander	R					
Vuursalamander	R					
Vissen		8	9	10	11	12
Beekprik	R					
Bittervoorn	R					
Elrits	R					
Gestippelde alver	R					
Grote modderkruiper	R					
Rivierprik						
Dagvlinders		8	9	10	11	12
Bruin dikkopje	R					
Dwergblauwtje	R					
Dwergdikkopje	R					
Groot geaderd witje	R					
Grote ijsvogelvinder	R					
Heideblauwtje	R					
Iepepage	R					
Kalkgraslanddikkopje	R					
Keizersmantel	R					
Klaverblauwtje	R					
Purperstreepparelmoervlinder	R					
Rode vuurvinder	R					
Rouwmantel	R					
Tweekleurig hooibeestje	R					
Veenbesparelmoervlinder	R					
Veenhooibeestje	R					
Veldparelmoervlinder	R					
Woudparelmoervlinder	R					
Zilvervlek	R					
Vaatplanten		8	9	10	11	12
Groot zee gras	R					

Bijlage IV Habitatrichtlijn						
Zoogdieren		8	9	10	11	12
Baardvleermuis						
Bechstein's vleermuis	R					
Bever	R					
Bosvleermuis						
Brandt's vleermuis	R					
Bruinvis	R					
Euraziatische lynx						
Franjestaart	R					
Gewone dolfijn						
Gewone dwergvleermuis					?	
Gewone grootoorvleermuis					?	
Grijze grootoorvleermuis	R					
Grote hoefijzerneus						
Hamster	R					
Hazelmuis	R					
Ingekorven vleermuis	R					
Kleine dwergvleermuis						
Kleine hoefijzerneus	R					
Laatvlieger					?	
Meervleermuis						
Mopsvleermuis						
Nathusius' dwergvleermuis					?	
Noordse woelmuis	R					
Otter	R					
Rosse vleermuis						
Tuimelaar	R					
Tweekleurige vleermuis						
Vale vleermuis	R					
Waternvleermuis						
Wilde kat						
Witflankdolfijn						
Witsnuitdolfijn						
Reptielen en amfibieën		8	9	10	11	12
Boomkikker	R					
Geelbuikvuurpad	R					
Gladde slang	R					
Heikikker	R					
Kamsalamander	R					
Knoflookpad	R					
Muurhagedis	R					
Poelkikker	R					
Rugstreeppad						
Vroedmeesterpad	R					
Zandhagedis	R					

Dagvlinders			8	9	10	11	12
Donker pimperlblauwtje	R	Maculinea nausithous					
Grote vuurvinder	R	Lycaena dispar					
Pimperlblauwtje	R	Maculinea teleius					
Tijmblauwtje	R	Maculinea arion					
Zilverstreephooibeestje	R	Coenonympha hero					
Libellen			8	9	10	11	12
Bronslibel		Oxygastra curtisii					
Gaffellibel	R	Ophiogomphus cecilia					
Gevlekte witsnuitlibel	R	Leucorrhinia pectoralis					
Groene glazenmaker	R	Aeshna viridis					
Noordse winterjuffer	R	Sympecma paedisca					
Oostelijke witsnuitlibel	R	Leucorrhinia albifrons					
Rivierrombout	R	Stylurus flavipes					
Sierlijke witsnuitlibel	R	Leucorrhinia caudalis					
Vissen			8	9	10	11	12
Houting		Conegonus oxyrrhynchus					
Steur	R	Acipenser sturio					
Vaatplanten			8	9	10	11	12
Drijvende waterweegbree	R	Luronium natans					
Groenknolorchis	R	Liparis loeselii					
Kruipend moerasscherm	R	Apium repens					
Zomerschroeforchis	R	Spiranthes aestivalis					
Kevers			8	9	10	11	12
Brede geelrandwaterroofkever		Dytiscus latissimus					
Gestreepte waterroofkever		Graphoderus bilineatus					
Heldenbok		Cerambyx cerdo					
Juchtleerkever		Osmoderma eremita					
Tweekleppigen			8	9	10	11	12
Bataafse stroommossel	R	Unio crassus					

Tabel 4: Vogels

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	8	9	10	11	12
Aalscholver	Phalacrocorax carbo					
Alk	Alca torda					
Appelvink	Coccothraustes coccothraustes					
Baardmannetje	Panurus biarmicus					
Barmsijs	Carduelis flammea					
Beflijster	Turdus torquatus					
Bergeend	Tadorna tadorna					
Bergfluit	Phylloscopus bonelli					
Bijeneter	Merops apiaster					
Blauwborst	Luscinia svecica					
Blauwe kiekendief	Circus cyaneus					
Blauwe reiger	Ardea cinerea					
Boerenzwaluw	Hirundo rustica					
Bokje	Lymnocyptes minimus					
Bontbekplevier	Charadrius hiaticula					
Bonte kraai	Corvus corone cornix					
Bonte strandloper	Calidris alpina					
Bonte vliegenvanger	Ficedula hypoleuca					
Boomklever	Sitta europaea					
Boomkruiper	Certhia brachydactyla					
Boomleeuwerik	Lullula arborea					
Boompieper	Anthus trivialis					
Boomvalk	Falco subbuteo					
Bosrietzanger	Acrocephalus palustris					
Bosruiter	Tringa glareola					
Bosuil	* Strix aluco				?	
Braamsluiper	Sylvia curruca					
Brandgans	Branta leucopsis					
Breedbekstrandloper	Limicola falcinellus					
Brilduiker	Bucephala clangula					
Brilzeeëend	Melanitta perspicillata					
Bruine kiekendief	Circus aeruginosus					
Buidelmees	Remiz pendulinus					
Buizerd	* Buteo buteo					
Canadese gans	Branta canadensis					
Casarca	Tadorna ferruginea					
Cetti's zanger	Cettia cetti					
Dikbekzeekoet	Uria lomvia					
Dodaars	Tachybaptus ruficollis					
Draaihals	Jynx torquilla					
Drieteenmeeuw	Rissa tridactyla					
Drieteenstrandloper	Calidris alba					
Duinpieper	Anthus campestris					
Dwerggans	Anser erythropus					
Dwerggors	Emberiza pusilla					
Dwergmeeuw	Larus minutus					
Dwergstern	Sterna albifrons					

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	8	9	10	11	12
Eidereend	Somateria mollissima					
Ekster	Pica pica					
Engelse kwikstaart	Motacilla flava flavissima					
Europese kanarie	Serinus serinus					
Fazant	Phasianus colchicus					
Fitis	Phylloscopus trochilus					
Flamingo	Phoenicopterus ruber					
Fluiter	Phylloscopus sibilatrix					
Frater	Carduelis flavirostris					
Fuut	Podiceps cristatus					
Geelgors	Emberiza citrinella					
Geelpootmeeuw	Larus cachinnans					
Geelsnavelduiker	Gavia adamsii					
Gekraagde roodstaart	Phoenicurus phoenicurus					
Gele kwikstaart s.l.	Motacilla flava					
Gele kwikstaart s.s.	Motacilla flava flava					
Geoorde fuut	Podiceps nigricollis					
Gierzwaluw	Apus apus					
Glanskop	Parus palustris					
Goudhaantje	Regulus regulus					
Goudplevier	Pluvialis apricaria					
Goudvink	Pyrrhula pyrrhula					
Grasmus	Sylvia communis					
Graspieper	Anthus pratensis					
Grauwe franjepoot	Phalaropus lobatus					
Grauwe gans	Anser anser					
Grauwe gors	Miliaria calandra					
Grauwe kiekendief	Circus pygargus					
Grauwe klauwier	Lanius collurio					
Grauwe pijlstormvogel	Puffinus griseus					
Grauwe vliegenvanger	Muscicapa striata					
Griel	Burhinus oedicephalus					
Groene specht *	Picus viridis					
Groenling	Carduelis chloris					
Groenpootruiter	Tringa nebularia					
Grote barsijs	Carduelis flammea flammea					
Grote bonte specht *	Picoides major					
Grote burgemeester	Larus hyperboreus					
Grote gele kwikstaart	Motacilla cinerea					
Grote jager	Stercorarius skua					
Grote karekiet	Acrocephalus arundinaceus					
Grote kruisbek	Loxia pytyopsittacus					
Grote lijster	Turdus viscivorus					
Grote mantelmeeuw	Larus marinus					
Grote pieper	Anthus richardi					
Grote pijlstormvogel	Puffinus gravis					
Grote stern	Sterna sandvicensis					
Grote trap	Otis tarda					
Grote zaagbek	Mergus merganser					

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	8	9	10	11	12
Grote zeeëend	Melanitta fusca					
Grote zilverreiger	Egretta alba					
Grutto	Limosa limosa					
Haakbek	Pinicola enucleator					
Havik	* Accipiter gentilis					
Heggenus	Prunella modularis					
Holenduif	Columba oenas					
Hop	Upupa epops					
Houtduif	Columba palumbus					
Houtsnip	Scolopax rusticola					
Huisemus	Passer domesticus					
Huiszwaluw	Delichon urbica					
Ijsduiker	Gavia immer					
Ijseend	Clangula hyemalis					
Ijsgors	Calcarius lapponicus					
Ijsvogel	Alcedo atthis					
Jan van gent	Sula bassana					
Kanoetstrandloper	Calidris canutus					
Kauw	Corvus monedula					
Keep	Fringilla montifringilla					
Kemphaan	Philomachus pugnax					
Kerkuil	* Tyto alba				?	
Kievit	Vanellus vanellus					
Klapekster	Lanius excubitor					
Klein waterhoen	Porzana parva					
Kleine alk	Alle alle					
Kleine barmsijs	Carduelis flammea cabaret					
Kleine bonte specht	Picoides minor					
Kleine burgemeester	Larus glaucoides					
Kleine jager	Stercorarius parasiticus					
Kleine karekiet	Acrocephalus scirpaceus					
Kleine klapekster	Lanius minor					
Kleine mantelmeeuw	Larus fuscus					
Kleine plevier	Charadrius dubius					
Kleine rietgans	Anser brachyrhynchus					
Kleine strandloper	Calidris minuta					
Kleine vliegenvanger	Ficedula parva					
Kleine zilverreiger	Egretta garzetta					
Kleine zwaan	Cygnus columbianus					
Kleinst waterhoen	Porzana pusilla					
Kleinste jager	Stercorarius longicaudus					
Kluut	Recurvirostra avosetta					
Kneu	Carduelis cannabina					
Knobbelzwaan	Cygnus olor					
Koekoek	Cuculus canorus					
Koereiger	Bubulcus ibis					
Kokmeeuw	Larus ridibundus					
Kolgans	Anser albifrons					
Koolmees	Parus major					

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	8	9	10	11	12
Koperwiek	<i>Turdus iliacus</i>					
Korhoen	<i>Tetrao tetrix</i>					
Kortsnavelboomkruiper	<i>Certhia familiaris macrodactyla</i>					
Kraanvogel	<i>Grus grus</i>					
Krakeend	<i>Anas strepera</i>					
Kramsvogel	<i>Turdus pilaris</i>					
Krekelzanger	<i>Locustella fluviatilis</i>					
Krombekstrandloper	<i>Calidris ferruginea</i>					
Krooneend	<i>Netta rufina</i>					
Kruisbek	<i>Loxia curvirostra</i>					
Kuifaalscholver	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>					
Kuifduiker	<i>Podiceps auritus</i>					
Kuifeend	<i>Aythya fuligula</i>					
Kuifkoekoek	<i>Clamator glandarius</i>					
Kuifleeuwerik	<i>Galerida cristata</i>					
Kuifmees	<i>Parus cristatus</i>					
Kwak	<i>Nycticorax nycticorax</i>					
Kwartel	<i>Coturnix coturnix</i>					
Kwartelkoning	<i>Crex crex</i>					
Lachstern	<i>Gelochelidon nilotica</i>					
Lepelaar	<i>Platalea leucorodia</i>					
Matkop	<i>Parus montanus</i>					
Meerkoet	<i>Fulica atra</i>					
Merel	<i>Turdus merula</i>					
Middelste bonte specht *	<i>Picoides medius</i>					
Middelste jager	<i>Stercorarius pomarinus</i>					
Middelste zaagbek	<i>Mergus serrator</i>					
Morinelplevier	<i>Charadrius morinellus</i>					
Nachtegaal	<i>Luscinia megarhynchos</i>					
Nachtzwaluw	<i>Caprimulgus europaeus</i>					
Nonnetje	<i>Mergus albellus</i>					
Noordse gele kwikstaart	<i>Motacilla flava thunbergi</i>					
Noordse pijlstormvogel	<i>Puffinus puffinus</i>					
Noordse stern	<i>Sterna paradisaea</i>					
Noordse stormvogel	<i>Fulmarus glacialis</i>					
Notekraker	<i>Nucifraga caryocatactes</i>					
Oehoe *	<i>Bubo bubo</i>					
Oeverloper	<i>Actitis hypoleucos</i>					
Oeverpieper	<i>Anthus spinoletta littoralis</i>					
Oeverzwaluw	<i>Riparia riparia</i>					
Ooievaar	<i>Ciconia ciconia</i>					
Ortolaan	<i>Emberiza hortulana</i>					
Paapje	<i>Saxicola rubetra</i>					
Paarse strandloper	<i>Calidris maritima</i>					
Papegaaiduiker	<i>Fratercula arctica</i>					
Parelduiker	<i>Gavia arctica</i>					
Patrijs	<i>Perdix perdix</i>					
Pestvogel	<i>Bombicilla garrulus</i>					
Pijlstaart	<i>Anas acuta</i>					

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	8	9	10	11	12
Pimpelmees	Parus caeruleus					
Poelruiter	Tringa stagnatilis					
Poelsnip	Gallinago media					
Porseleinhoen	Porzana porzana					
Purperreiger	Ardea purpurea					
Putter	Carduelis carduelis					
Raaf	Corvus corax					
Ralreiger	Ardeola ralloides					
Ransuil	* Asio otus					
Regenwulp	Numenius phaeopus					
Reuzenster	Sterna caspia					
Rietgans	Anser fabalis					
Rietgors	Emberiza schoeniclus					
Rietzanger	Acrocephalus schoenobaenus					
Ringmus	Passer montanus					
Rode patrijs	Alectoris rufa					
Rode wouw	* Milvus milvus					
Roek	Corvus frugilegus					
Roerdomp	Botaurus stellaris					
Roodborst	Erithacus rubecula					
Roodborsttapuit	Saxicola torquata					
Roodhalsfuut	Podiceps grisegena					
Roodhalsgans	Branta ruficollis					
Roodkeelduiker	Gavia stellata					
Roodkeelpieper	Anthus cervinus					
Roodkopklauwier	Lanius senator					
Roodmus	Carpodacus erythrinus					
Roodpootvalk	Falco vespertinus					
Rosse franjepoot	Phalaropus fulicaria					
Rosse grutto	Limosa lapponica					
Rotgans	Branta bernicla					
Rotsduif	Columba livia					
Rouwkwikstaart	Motacilla alba yarrellii					
Roze spreeuw	Sturnus roseus					
Ruigpootbuizerd	Buteo lagopus					
Ruigpootuil	* Aegolius funereus					
Scharrelaar	Coracias garrulus					
Scholekster	Haematopus ostralegus					
Sijs	Carduelis spinus					
Slangarend	* Circaetus gallicus					
Slechtvalk	* Falco peregrinus					
Slobeend	Anas clypeata					
Smelleken	Falco columbarius					
Smient	Anas penelope					
Sneeuwans	Anser caerulescens					
Sneeuwgor	Plectrophenax nivalis					
Snor	Locustella luscinioides					
Sperwer	* Accipiter nisus					
Sperwergrasmus	Sylvia nisoria					

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	8	9	10	11	12
Spotvogel	Hippolais icterina					
Spreeuw	Sturnus vulgaris					
Sprinkhaanzanger	Locustella naevia					
Staartmees	Aegithalos caudatus					
Steenarend	Aquila chrysaetos					
Steenloper	Arenaria interpres					
Steenuil	* <i>Athene noctua</i>				?	
Steltkluut	Himantopus himantopus					
Stormmeeuw	Larus canus					
Stormvogeltje	Hydrobates pelagicus					
Strandleeuwerik	Eremophila alpestris					
Strandplevier	Charadrius alexandrinus					
Tafeleend	Aythya ferina					
Taigaboomkruiper	Certhia familiaris					
Taigarietgans	Anser fabalis fabalis					
Tapuit	Oenanthe oenanthe					
Temmincks strandloper	Calidris temminckii					
Tijftjaf	Phylloscopus collybita					
Toendrarietgans	Anser fabalis rossicus					
Toppereend	Aythya marila					
Torenvalk	Falco tinnunculus					
Tuinfluitier	Sylvia borin					
Tureluur	Tringa totanus					
Turkse tortel	Streptopelia decaocto					
Vaal stormvogeltje	Oceanodroma leucorhoa					
Veldleeuwerik	Alauda arvensis					
Velduil	Asio flammeus					
Vink	Fringilla coelebs					
Visarend	* Pandion haliaetus					
Visdief	Sterna hirundo					
Vlaamse gaai	<i>Garrulus glandarius</i>					
Vorkstaartmeeuw	Larus sabini					
Vuurgoudhaantje	Regulus ignicapillus					
Waaierstaartzanger	Cisticola juncidis					
Waterhoen	Gallinula chloropus					
Waterpieper	Anthus spinoletta spinoletta					
Waterral	Rallus aquaticus					
Waterrietzanger	Acrocephalus paludicola					
Watersnip	Gallinago gallinago					
Waterspreeuw	Cinclus cinclus					
Wespendief	* Pernis apivorus					
Wielewaal	Oriolus oriolus					
Wilde eend	Anas platyrhynchos					
Wilde zwaan	Cygnus cygnus					
Winterkoning	Troglodytes troglodytes					
Wintertaling	Anas crecca					
Witbandkruisbek	Loxia leucoptera					
Witbuikrotgans	Branta bernicla hrota					
Witgatje	Tringa ochropus					

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	8	9	10	11	12
Witoogeend	Aythya nyroca					
Witstuitbarmsijs	Carduelis hornemanni					
Witte kwikstaart s.l.	Motacilla alba					
Witte kwikstaart s.s.	Motacilla alba alba					
Witvleugels tern	Chlidonias leucopterus					
Witwangstern	Chlidonias hybridus					
Woudaapje	Ixobrychus minutus					
Wulp	Numenius arquata					
Zanglijster	Turdus philomelos					
Zeearend *	Haliaeetus albicilla					
Zeekoet	Uria aalge					
Zilvermeeuw	Larus argentatus					
Zilverplevier	Pluvialis squatarola					
Zomertaling	Anas querquedula					
Zomertortel	Streptopelia turtur					
Zwarte ibis	Plegadis falcinellus					
Zwarte kraai	Corvus corone corone					
Zwarte mees	Parus ater					
Zwarte ooievaar	Ciconia nigra					
Zwarte roodstaart	Phoenicurus ochrurus					
Zwarte ruiter	Tringa erythropus					
Zwarte specht *	Dryocopus martius					
Zwarte stern	Chlidonias niger					
Zwarte wouw	Milvus migrans					
Zwarte zeekoet	Cephus grylle					
Zwarte zeeëend	Melanitta nigra					
Zwartkop	Sylvia atricapilla					
Zwartkopmeeuw	Larus melanocephalus					

